

# विद्यार्थीको सिकाईमा सामाजिक दायित्वको भुमिका सम्बन्ध अध्ययन

## भाग २: कक्षाकोठा अवलोकन

अहिलेको ठिक समय:.....

क.१

कक्षा

क.२

वर्ग

क.३

उपस्थित विद्यार्थी

०. पुरुष

१. महिला

क.४

बसाई व्यवस्थापन ।

१. स्थायी किसिमको पंक्तिमा राखिएको बेन्च

२. सार्न मिल्ने किसिमको पंक्तिमा राखिएको बेन्च

३. सार्न मिल्ने किसिमको बेन्च

९९. अवलोकन भएन

क.५

शिक्षकको उपस्थिति ।

१. नियमित/तोकिएको शिक्षक

०. पुरुष

१. महिला

२. वैकल्पिक/सट्टा शिक्षक

०. पुरुष

१. महिला

३. छुट्ट्याउन नसकिएको

०. पुरुष

१. महिला

९७. शिक्षक अनुपस्थित

९९. अवलोकन भएन

क.६ अवलोकनको समयमा अरु मानिसहरूको उपस्थिति ।

१. प्राचार्य/प्रधानाध्यापक

०. पुरुष

१. महिला

२. अन्य प्रशासक/सहयोगी

०. पुरुष

१. महिला

३. अन्य शिक्षक

०. पुरुष

१. महिला

४. अभिभावक/अन्य मानिस

०. पुरुष

१. महिला

५. कोहि पनि थिएन

९९. अवलोकन भएन

क.७ पढाई भईरहेको विषय ।

१. नेपाली

२. अंग्रेजी

३. गणित

४. विज्ञान

५. सामाजिक तथा जनसंख्या शिक्षा

६. स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा

७. नैतिक

८. कम्प्युटर

९. पेशा व्यवसाय र प्रविधि

९७. अन्य

९९. अवलोकन भएन

क.८ शैक्षणिक पद्धति ।

यसले शिक्षक र विद्यार्थीहरूले कक्षामा कसरी काम गरिरहेका छन् भन्ने देखाउछ ।

१. सबै  
विद्यार्थीहरु कक्षाको  
रूपमा काम गर्दै

सबै विद्यार्थीहरु  
निर्धारित कार्य वा  
गतिविधि पुरा गर्न  
एक साथ काम गर्दै  
छन् ।

२. विद्यार्थीहरु  
सानो समूहमा  
काम गर्दै

शिक्षकले स-सानो  
समूहमा कक्षा  
विभाजन गरि  
विद्यार्थीहरु आ-आफ्नो  
कार्य पुरा गर्न एक  
साथ काम गर्दै छन्  
।

३. विद्यार्थीहरु आ-  
आफ्नो काम गर्दै

सबै विद्यार्थीहरु  
निर्धारित कार्य वा  
गतिविधि पुरा गर्न  
व्यक्तिगत रूपमा काम  
गर्दै छन् ।

४. विद्यार्थीले केहि पनि गरेका छैनन्

९९. अवलोकन भएन

क.९ घण्ट शुरु भएको तर पढाई नभएको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१० विद्यार्थीहरु कक्षाकोठामा र शिक्षक कक्षाकोठा बाहिर भएको ।

विद्यार्थीहरु उपस्थित हुदा कर्ने पनि समय कोठामा शिक्षक नभएको/नगएको

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.११ विद्यार्थीहरूलाई वास्ता/ख्याल/सम्पर्क नगरि एकलै शिक्षक काम गरिरहेको ।

विद्यार्थीहरु उपस्थित भए पनि शिक्षक एकलै कक्षाकोठामा काम गरिरहेका छन् र शिक्षकले विद्यार्थीहरूको काम वा क्रियाकलाप निरिक्षण गरिरहेका छैनन् वा शिक्षक विद्यार्थीहरूको काम संग प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न छैनन् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१२ कक्षा चलिरहेको समयमा शिक्षकले अर्को मानिससंग कोठामा काम गरेको ।

कक्षा चलिरहेको समयमा कक्षामा अर्को मानिसले शैक्षणिक क्रियाकलापमा भाग लिन्छन् वा त्यस्ता क्रियाकलापमा विद्यार्थीहरु सगै सहभागी हुन्छन् भने कोड गर्नुहोला । तर सामान्यरूपले कक्षा अवलोकनका लागि वा विद्यालय व्यवस्थापनका कामले गर्दा अर्को मानिस उपस्थित भएर कक्षामा बाधा व्यवधान भए त्यसलाई समावेश नगर्नुहोला ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१३ शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई परिक्षा दिन लगाएको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूले के के कुराहरु जानेका छन् भनेर परिक्षा लिने र सो परिक्षाको प्राप्तांक वा तह विद्यार्थीको आफ्नो वार्षिक परिक्षा वा मूल्यांकनमा गणना वा वर्गीकरण हुन्छ भने यसलाई समावेश गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१४ शिक्षकले विद्यार्थीहरूसँग गृहकार्य, परिक्षाका प्राप्तांकका बारेमा समिक्षा गरेको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूसँग गृहकार्य, परिक्षाका प्राप्तांकका बारेमा समिक्षा गरेको भए कोड गर्नुहोस् तर शिक्षकले सोही दिनको सिकाई वा कक्षाकार्यको बारेमा समिक्षा गरेको भए समावेश नगर्नुहोला ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१५ शिक्षकले विद्यार्थीलाई कक्षाकार्य गर्न दिएको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई आफ्नै कुर्चीमा बसेर कक्षाकार्यको रूपमा कक्षा चलिरहेको समयमा दिएको भए समावेश गर्नुहोला यदि त्यो दिनको कक्षाकार्य परिक्षा वा जात्रको रूपमा लिएको भए समावेश नगर्नुहोला ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१६ शिक्षकले विद्यार्थीलाई भाषण/प्रस्तुति दिएको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई कुनै विषयमा लामो/निरन्तर प्रस्तुति दिईरहेका छन् । विद्यार्थीले जिज्ञासाहरु राखेर शिक्षक सग प्रश्न गर्न पनि सक्छन् वा नगर्न पनि सक्छन् तर शिक्षकले प्रस्तुतिको समयमा विद्यार्थीलाई प्रश्न सोध्न पनि चाहादैनन् वा सोध्दैनन् वा विद्यार्थीलाई छलफलका लागि प्रोत्साहित पनि गर्दैनन् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१७ शिक्षकले विद्यार्थीलाई प्रश्न सोधै जवाफ/प्रतिक्रिया दिन/लिन लगाएको ।

शिक्षकले एउटा निश्चित प्रक्रिया वा चक्रिय प्रणालीबाट सबै विद्यार्थीहरूसग प्रश्नहरु सोधै जवाफ/प्रतिक्रिया लिने गर्दछन् र यस्तो प्रक्रिया धैरै चरणमा भएको छ भने कोड गर्नुहोस ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१८ शिक्षकको नेतृत्वमा सामुहिक छलफल (विद्यार्थी विद्यार्थी बिच छलफल) गराएको ।

यदि शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई पहिले नै दिईएको उत्तरलाई व्याख्या गर्न लगाएमा अथवा यदि विद्यार्थीहरूले अरु विद्यार्थीहरूको उत्तरलाई मूल्यान वा जाँचेमा, अथवा विद्यार्थीहरु एक अर्कालाई प्रश्न सोधेमा उल्लेख गर्नुहोस् । छलफल र दोहोच्याउने कामको प्रमुख भिन्नता पालैपालो हुन्छ यसले शिक्षक-विद्यार्थी-शिक्षक-विद्यार्थी र शिक्षक विद्यार्थी दुवै र विद्यार्थी विद्यार्थी बिच पालैपालो छलफल समावेश गर्दछ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.१९ शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई सामुहिक रूपमा आफ्नो काम कालो पाटी/सेतोपाटीमा देखाउन लगाएको ।

यदि विद्यार्थीहरूले आफ्नो काम, कक्षाकार्य शिक्षक र अरु विद्यार्थीहरु दुवैलाई देखाएमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२० शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई सामुहिक रूपमा ठुलो स्वरमा पढन लगाएको  
शिक्षकले एउटा वा धेरै विद्यार्थीहरुलाई ठूलो स्वरमा पढन र अरुलाई सुन्न लगाएमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२१ शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई आवाज ननिकाली सानो स्वरमा पढन लगाएको ।  
शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई मनमनै, आवाज ननिकाली, सानो स्वरमा पढन लगाएमा वा विद्यार्थीले आवाज  
ननिकाली पढने हो भनि सोधेमा पनि कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२२ शिक्षक विद्यार्थीहरु सगै मिलेर स-साना पाठका खण्डहरु पढ्दै छलफल गर्दै गरेको  
यदि शिक्षक र विद्यार्थीहरु मिलेर कुनै पाठ वा खण्ड पढ्दै छलफल गर्दै गरेमा पनि कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२३ शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो प्रस्तुति प्रस्तुत गर्न लगाएको ।  
यदि शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई उनिहरुले तयार गरेको प्रस्तुति अरु विद्यार्थीहरु संग प्रस्तुत गरेको भए कोड  
गर्नुहोस् तर भखैर सकिएको कक्षाकार्यको सामान्य उत्तर दिएमा वा प्रस्तुत गरेमा कोड नगर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२४ शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई निर्धारित काम गर्न लगाएको ।  
विद्यार्थीहरुले शिक्षकले दिएको काम गर्दै गरेको अवस्थामा शिक्षकले कोठा भित्र अनुगमन गरेको वा  
विद्यार्थी सगै मिलेर काम गरेको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२५ शिक्षकले ठाउँवा भौतिक वस्तुहरूको व्यवस्थापन गरेको ।  
शिक्षकले कपी कलम सामान उपकरणहरू, डेस्क, बेन्च तथा अरु भौतिक सरसामानहरूको व्यवस्थापन गरेको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२६ शिक्षकले विद्यार्थीहरूको स्थान व्यवस्थित गरेको ।  
शिक्षकले एक वा एक भन्दा बढि विद्यार्थीहरूको स्थान परिवर्तन गरेको, उनिहरूलाई एकै पंक्तिमा बस्न आफ्नो स्थान सार्न वा हात उठाउन बाहेक वा पहिचानको लागि संकेत गर्न लगाएको अवस्थामा संकेत गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२७ शिक्षकले विद्यालय तालिकाको व्यवस्था गरेको ।  
शिक्षकले विद्यालय सम्बन्धि कुराहरू जस्तै हाजिर लिने, कार्यक्रम बनाउने वा घोषणा गर्ने, पैसा जम्मा गर्ने आदि कार्यमा संलग्न भएमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

### सल्लाह/परामर्श गर्नु/दिनु

क.२८ शिक्षकले सामाग्रीहरूको रूपमा विद्यार्थीको व्यक्तिगत जीवनसँग जोडेको ।  
शिक्षकले अध्यापन गर्न लागेको विषय/शिर्षक वा पाठ्य सामाग्रीलाई विद्यार्थीको व्यक्तिगत अनुभव अथवा अवस्था संग जोडेर देखाएमा कोड गर्नुहोस् । विद्यार्थी बाहेक अरु मानिस वा सामान्य मानिस सँग जोडेर सोधेमा उल्लेख नगर्नुहोला ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.२९ शिक्षकले पाठ्यसामाग्री प्रतिको विद्यार्थीका चाहाना वा रुचिको बारेमा सोधेको ।  
शिक्षकले अध्यापन गर्न लागेको विषय/शिर्षकलाई विद्यार्थीको चाहाना वा रुचिको विषय सोधेमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३० शिक्षकले विद्यार्थीका चाहाना वा रुचिका वैकल्पिक गृहकार्य छान्न दिएको वा आफ्नो रुचि अनुसारको गृहकार्य तयार गर्न लगाएको ।

विद्यार्थीहरूसँग गृहकार्य कसरी पुरा गर्ने विकल्पहरू भएमा उल्लेख गर्नुहोस् । विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न कार्यहरू पुरा गर्न वा उनिहरूको रुचि अनुसारको कार्य गर्न विकल्प भएको वा एउटै विषयमा पनि उनिहरूले फरक प्रतिक्रिया दिन सक्ने विकल्प भएकोमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३१ शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई उनीहरू कक्षामा काम गर्दैगर्दा एक अर्काको प्रश्नको उत्तर दिन/प्रतिक्रिया दिन प्रोत्साहन गरेको ।

यो सानो सामुहिक छलफलमा पनि लागु हुन्छ तर यस्तोमा शिक्षकले सकृय रूपमा एक वा बढी विद्यार्थीलाई एके अर्कालाई प्रतिक्रिया दिन लगाएमा मात्र उल्लेख गर्नुहोस् । तर शिक्षकको प्रोत्साहन बिना विद्यार्थीहरू एकले अर्कालाई प्रतिक्रिया दिईरहेका छन् भने कोड नगर्नुहोला ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३२ शिक्षकले पाठ्यसामाग्री प्रति विद्यार्थीहरूको विचारहरू सोधेको जाँचेको जस्तै सम्बन्धित विषयमा कति विद्यार्थीलाई त्यो कुरा मन पर्दै, त्यस प्रतिको विचार, मान्यता, सहमत, असहमत आदि) ।

यदि शिक्षकले कुनै विषयमा केन्द्रित भई एक वा धेरै विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो विचार वा निर्णयहरू सोधेमा कोड गर्नुहोस् । तिनिहरू तथ्य वा ज्ञानमा आधारित नै हुनु पर्दै भन्ने छैन ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

### विद्यार्थीहरूको ख्याल/ध्यान तथा हेरविचार

क.३३ शिक्षकले विद्यार्थीहरूको भावनात्मक/शारीरिक अवस्था बारे सोधुपछ गरेको वा त्यस बारे ध्यान दिएको ।

शिक्षकले विद्यार्थीको भावनात्मक/शारीरिक अवस्था बारे चासो देखाएमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३४ शिक्षकले विद्यार्थीहरुको व्यक्तिगत जिवनमा भएका घटनाहरु बारे सोध्युछ गरेको ।  
यदि व्यक्तिगत घटना हो भने उल्लेख गर्नुहोस् तर सामान्यतया मानिसहरूले अनुभव गरेको कुरा हो भने उल्लेख गर्नु पर्दैन ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३५ शिक्षकले विद्यार्थीको व्यक्तिगत/पारिवारिक समस्यामा सहयोग गर्न भनेको ।  
शिक्षकले निश्चित विद्यार्थीहरूलाई सहयोग गर्ने प्रस्ताव गरेको सबै विद्यार्थीलाई होइन ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३६ शिक्षकले विद्यार्थीहरुको काम र मेहनतको प्रशंशा गरेको ।  
कक्षामा वा विद्यालयमा विद्यार्थीको कामको चासो लिएको अवस्थामा प्रशंसा भएको उल्लेख गर्नुहोस् ।  
राम्रो काम, राम्रो मेहेनत वा कोसिस र राम्रो व्यवहारलाई प्रशंसा गर्न सकिन्दै ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३७ शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सिकाईमा आउने समस्या समाधान गर्न सहयोग गरेको ।  
शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई उनिहरुको कार्यमा सहयोग गर्न उपस्थित हुने संकेत गरेमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.३८ शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई कक्षाकार्य सुधार्न अपनाउनुपर्ने निश्चित उपायहरु व्याख्या गरेको ।  
विद्यार्थीहरूले सामान्य वा विशेष कक्षाकार्य गर्दा के गर्न सक्छन् भन्ने बारे शिक्षकले पृष्ठपोषण दिएमा उल्लेख गर्नुहोस् कुनै विशेष पृष्ठपोषण कोड भए मात्र कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

## आर्कषित गर्नु/उत्साहित बनाउनु

क.३९ शिक्षकले मौखिक, ईसारा वा शारीरिक हाउभाउ द्वारा विद्यार्थीहरूलाई उत्साह वा हौसला बढाएको ।

शिक्षकले सामान्य वा सधै गर्ने गरेको भन्दा बढि मौखिक ईसारा, शारीरिक हाउभाउ देखाएमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४० विद्यार्थीहरूले मौखिक, ईसारा वा शारीरिक हाउभाउ बाट उत्साही भएको वा हौसला देखाएको ।

विद्यार्थीले सामान्य वा सधै गर्ने गरेको भन्दा बढि मौखिक ईसारा, शारीरिक हाउभाउ बाट उत्साह वा हौसला प्राप्त गरेको देखाएमा कोड गर्नुहोस् । लगनशील भई काम गरेको विद्यार्थी वा सामान्य रूपमा कक्षामा काम गरेको विद्यार्थीलाई उत्साह देखाएको मानिन्दैन ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४१ विद्यार्थीहरू सकृय रूपमा कक्षामा गरिने छलफल र कक्षाकार्यमा भाग लिएको ।

धेरैजसो विद्यार्थीहरू कक्षाकार्यमा सक्रिय भई संलग्न भएको प्रमाण पाएमा कोड गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४२ अवलोकन गरिएको निर्देशनहरू विभिन्न कक्षाहरूमा गरिएका परियोजनामा केन्द्रित छन् ।

यदि विद्यार्थीहरूले गरिरहेका कार्य पहिलेको कार्यबाट ल्याइएको हो र अरु थुप्रै पाठ्यक्रमहरू सम्म पनि पुरा हुदैन भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४३ अवलोकन गरिएको निर्देशनहरू जाच्च/ल्याबमा गरिने परिक्षणमा केन्द्रित छन् ।

विद्यार्थीहरूले कसैले (वैज्ञानिक) गरेको परिक्षण छलफल गरेमा होइन तर आफैले जाच्च परिक्षण गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४४ अवलोकन भएका निर्देशनहरुमा विद्यार्थीहरूले खेल खेल्नु आवश्यक छ ।  
यसमा काम नगरेको समय समावेश नगर्नुहोस् । खेलको उद्देश्य निर्देशनमुलक हुनुपर्छ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४५ निर्देशनमा भिडियो, कला, संगित जस्ता संजाल समावेश थिए ।  
छापिएको सामाग्री बाहेकका सामाग्रीहरु जस्तै श्रव्यदृश्यको प्रयोग गरि पढाईमा प्रयोग गरेको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४६ निर्देशनहरु समाचारका लेख/विचारहरु/हालका घटनाहरुमा केन्द्रित थिए ।  
यस्ता कुराहरुमा केन्द्रित भए उल्लेख गन्तुहोस् । कक्षामा उल्लेख भएका आकस्मिक कुराहरुमा मात्र केन्द्रित भए उल्लेख नगर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

### संक्षिप्तिकरण गर्नु

क.४७ शिक्षकले पहिले पढाएका कुराहरु छोटकरीमा भनेको ।  
शिक्षकले पहिले पढाएका कुराहरु सक्रिय भएर छोटकरीमा भन्नुपर्छ उदाहरण, "हामीले हिजो म को बारेमा पढ्यौ" मात्र भन्ने होइन तर त्यसको बारेमा व्याख्या पनि गर्नुपर्छ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४८ शिक्षकले अहिले पढाएका कुराहरु र पहिले पढाएका कुराहरुलाई जोडेको ।  
शिक्षकले अहिले पढेको र पहिले पढेको कुराहरुको सम्बन्ध व्याख्या गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् । शिक्षकले "हामीले हिजो म को बारेमा पढ्यौ" आज प पढ्छौ" मात्र भनेमा यसलाई उल्लेख नगर्नुहोस् । शिक्षकले यी शिर्षकहरु किन सम्बन्धित छन् भन्ने कुरा व्यक्त गर्नुपर्छ ।(एउटा भवनमा रहेको इटा जस्तै)

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.४९ शिक्षकले अहिले पढाएको विषय अब भविष्यमा पढाउने विषय संग कसरी सम्बन्धित छ भन्ने कुरा व्याख्या गरेको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५० शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई पहिले पढेका कुराहरु समिक्षन, दोहोच्याउन, (भन्न वा लेखन) लगाएको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई परिक्षा नलिई अधिल्लो दिन पढाएको कुराहरु दोहोच्याउन, छलफल गर्न लगाएमा उल्लेख गर्नुहोस् । त्यो मात्र छोटकरीमा भएपनि उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

### स्पष्ट पार्न

क.५१ शिक्षकले प्रष्ट रूपमा पाठ्योजना उदेश्यहरु र कियाकलापको सुचि तयार गरेको ।

तपाईंले अवलोकन गर्दै गरेको कक्षामा शिक्षकले विद्यार्थीहरूले के सिक्न अथवा गर्न गइरहेका छन् भन्ने कुरा व्यक्त गरेमा (अथवा पाटीमा लेखेमा) उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५२ शिक्षकले पाठ्यसामाग्री समेट्ने गरि अग्रिम रूपरेखा तथा चित्र र ग्राफ तयार गरेको ।

कक्षाकार्यमा संलग्न हुनुभन्दा अघि अथवा नयाङ्कुरा सिक्न भन्दा अघि शिक्षकले रूपरेखा, ग्राफिक अथवा अरु कुराहरु तयार गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् । यसले विद्यार्थीहरूले आफै नोट तयार गरेको अथवा डायरी/पत्रिकाहरु प्रयोग गरेको समावेश गर्दैन ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५३ शिक्षकले कक्षा वा गृहकायको मूल्यांकन गर्ने तरिका देखाएको वा व्याख्या गरेको यदि शिक्षकले गरिएको कामलाई मूल्यांकन गर्ने कुनै योजना तयार गरेमा अथवा भनेमा उल्लेख गर्नुहोस् । यसले प्रदर्शनको मापदण्ड अथवा मार्किङ योजनाको सन्दर्भलाई समावेश गर्न सक्छ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५४ शिक्षकले विद्यार्थीहरुको उत्तरहरु लाई छलफल, कालो पाटी वा सामुहिक कार्यको रूपमा प्रस्तुयाएको ।

शिक्षकले सानो समूह अथवा पुरै कक्षालाई काम सुधार्नको लागि छलफल गरेमा/व्याख्या गरेमा/निर्देशन दिएमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५५ शिक्षकले कक्षामा पढाएको विषयमा विद्यार्थीहरुको प्रश्न वा जिज्ञासा/ छलफल/ कालोपाटीमा/सामुहिक कार्यमा पाठ्यकम सम्बन्ध प्रतिकृया दिएको ।

शिक्षकले पुरै कक्षामा सानो समूहमा अथवा व्यक्तिगत रूपमा पाठ्यकम सम्बन्ध प्रश्नको प्रतिकृया दिएमा उल्लेख गर्नुहोस् । यदि प्रश्न प्रक्रियागत हो भने यसलाई उल्लेख नगर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५६ शिक्षकले विद्यार्थीको आफ्नो वा साथीको उत्तरहरु छलफल/कक्षा कार्य/सामुहिक कार्यबाट परिमार्जन गर्न लगाएको ।

सानो अथवा ठूलो छलफल गर्दै गर्दा शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो काम फेरि जाँच लगाएमा उल्लेख गर्नुहोस् । शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो साथ साथै अरुको पनि काम जाँच गर्न लगाउन सक्छन् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

## चुनौतिहरु

क.५७ शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई अभ धेरै कोशिश गर्न, प्रयास गर्न र आफ्नो काम प्रति लगनशिल हुन प्रोत्साहन गरेको ।

शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई अभ बढि मेहेनत गर्न र आफ्नो काम सुधार्न सक्रिय भएर प्रोत्साहन गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५८ शिक्षकले विद्यार्थीको उपलब्धि स्तर अनुसार उनिहरुको काम बारे छलफल गरेको । शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई प्रदर्शनको मापदण्ड कसरी पुरा गर्ने भन्ने कुरा देखाएमा अथवा उनिहरुको काममा राखिएको आशा पुरा गरेका छन् वा छैनन् अथवा विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो अङ्ग बढाउन के गर्ने भन्ने देखाएमा उल्लेख गर्नुहोस् । शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई सामान्य रूपमा अझ बढि महेनत गर्न लगाएमा त्यसलाई उल्लेख नगर्नुहोस् । त्यो माथी नै उल्लेख भैसकेको छ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.५९ यो कक्षा पहिले दिईएको लेख्ने कामको परिमार्जन र सम्पादनमा केन्द्रित छ । पाठ्यक्रम विद्यार्थीहरुको पहिले नै गरेको कामलाई जाच्ने र सुधार्ने काममा केन्द्रित छ, शिक्षकले आफ्नो विद्यार्थीलाई गरिसकेको कामलाई फेरि जाच्ने र सुधार्न लगाएमा यसलाई उल्लेख गर्नुहोस् । यदि फेरि जाच्ने काम कक्षा छलफलकै एक भाग हो भने उल्लेख नगर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६० शिक्षकले एउटा मात्र सहि उत्तर भएको प्रश्नहरु सोधेको वा गर्न लगाएको । शिक्षकले उत्तरहरु सहि र गलतको आधार मूल्याङ्कन गरेमा र एउटा मात्र सहि उत्तर स्वीकारेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६१ शिक्षकले एक भन्दा बढि उत्तर भएका प्रश्नहरु सोधेको/गर्न लगाएको । शिक्षकले खुला प्रश्नहरु, सहि उत्तरको रूपमा एउटा भन्दा धेरै उत्तरहरु आउने प्रश्न गरेमा र वैकल्पिक उत्तरहरुको अनुमति दिएमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

## संज्ञानात्मक माग गर्ने कार्यहरु

क.६२ विद्यार्थीहरूलाई जानकारी पत्ता लगाउन, दोहोच्याउन, पहिले जस्तै बनाउन, वा जानकारीहरूलाई संगठित गर्न लगाएको । पुरै कक्षामा अथवा सानो समूहमा, छलफलमा अथवा कक्षाकार्यमा भएपनि यसलाई उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६३ विद्यार्थीहरुले काम पुरा गर्नको लागि एउटै नियम, प्रकृया र समय तालिकाको प्रयोग गरेको ।

यदि नियम अथवा समय तालिका पाठ्यक्रम (जस्तै व्याकरणका नियमहरू, गणित हिसाब गर्ने प्रक्रिया, समीकरण समाधान गर्ने) मा आधारित भएमा अथवा नियम र समय तालिका शुद्ध रूपमा प्रक्रियागत भएमा यसलाई उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६४ विद्यार्थीहरुले काम पुरा गर्नको लागि विविध वा वैकल्पिक प्रकृयाहरू र समय तालिका छानेको ।

विद्यार्थीहरुले काम पुरा गर्नको लागि वैकल्पिक नियमहरू, समय तालिका र प्रक्रियाहरू छान्न पाएमा यसमा समावेश गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६५ विद्यार्थीहरुले कुनै समस्या वा प्रश्नको समाधान गर्नको लागि आफ्नै पद्धति बनाएको र छलफल गरेको ।

विद्यार्थीहरुलाई आफ्नै नियम प्रक्रिया र तालिका बनाई काम गर्न लगाएमा समावेश गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६६ विद्यार्थीहरुले प्रतिस्पर्धी विचारहरू, तर्कहरू, विधाहरू तथा प्रक्रियाहरुलाई दाज्ञे र मूल्याङ्कन गरेको ।

विद्यार्थीहरुलाई जानकारीहरू संगठित गर्न, केहि कुरा बुझन, कुनै कार्य पुरा गर्न, कुराकानी गर्न प्रतिस्पर्धी वैकल्पिक कुराहरुलाई दाज्ञे र मूल्याङ्कन गर्न लगाईएमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६७ शिक्षकले कुनै काम कसरी गर्ने भन्ने नमुना वा प्रदर्शन देखाएको (जस्तै, आफ्नो विचार वा तर्क बोलेर वा निश्चत क्रियाकलाप देखाएर ।

शिक्षकले स्पष्ट रूपमा लेखेमा वा देखाएमा मात्र उल्लेख गर्नुहोस् । जुनसुकै प्रस्तुति वा छलफल भएको अवस्थामा पनि यो लागु हुन्छ (जस्तै पुरै कक्षामा, सानो समूहमा व्यक्तिगत रूपमा निर्देशन दिएको ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६८ विद्यार्थीहरुले आफ्नो तर्कलाई व्याख्या तथा पुष्टि गरेको (बोलेर वा भनेर क्रियाकलाप देखाएर वा प्रयोग गरेर, जवाफ पुष्टि गरेर वा जानकारी पत्ता लगाएर आदि) ।

विद्यार्थीहरु आफ्नो कक्षाकार्य र छलफलमा आफ्नो तर्कहरु सहित पुष्टि गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.६९ विद्यार्थीहरु रचनात्मक लेखनकार्यमा जस्तै लेखन, अनुसन्धान परियोजना, कलासाहित्य/संगीत जस्ता कामहरु गरेको ।

विद्यार्थीहरु रचनात्मक कामहरु गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

### कक्षाकोठा व्यवस्थापन

क.७० विद्यार्थीहरुको व्यवहार व्यवस्थापन गर्न शिक्षकले इसारा संकेतको प्रयोग गरेको ।  
‘इसारा र संकेतहरु विद्यार्थीले बुझ्ने छ कि छैन र हालको अवस्थामा मिल्ने छ कि छैन उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७१ शिक्षकले कक्षाकोठा व्यवस्थापन सम्बन्धि नियमहरु/तालिकाहरु विद्यार्थीहरुलाई सम्भाएको/बताएको ।

शिक्षकले कक्षाकोठा व्यवस्थापनको नियमहरु/तालिकाहरु प्रष्ट रूपमा व्याख्या गरेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७२ शिक्षकले विद्यार्थीहरुको राम्रो व्यवहारको प्रसंसा गरेको ।

प्रशंसा गर्ने काम छिटो र आकस्मिक भएपनि उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७३ शिक्षकले विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो व्यवहार बदल्न/सुर्धान लगाएको ।  
शिक्षकले कुनै विद्यार्थीलाई आफ्नो व्यवहार सुर्धान भनेमा उल्लेख गर्नुहोस् । यो काम नियम अनुसारको हुन पनि सक्छ नहुन पनि सक्छ ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७४ शिक्षकले विद्यार्थीको व्यवहारलाई व्यवस्थापन गर्न ठूलो, कठोर धम्क्याउने खालको आवाज प्रयोग गरेको ।  
तपाईंको मूल्याङ्कनमा यस्ता व्यवहार भएको जस्तो लाग्छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७५ विद्यार्थीले नराम्रो व्यवहार गर्दा शिक्षकले धम्क्याउने र शारीरिक सजाय दिएको ।

यस्तो व्यवहार भएको जस्तो लाग्छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७६ विद्यार्थीले नराम्रो व्यवहार गर्दा शिक्षकले धम्क्याउने गरेको वा शारीरिक सजाय बाहेकका अन्य सजाय दिएको ।

यस्तो भएको जस्तो लाग्छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. छ

०. छैन

९९. अवलोकन भएन

क.७७ परिणाम नोट

[Empty Box]

यो नोट सेक्सनमा, उल्लेखनिय टिप्पणीहरु स्पष्टसँग लेख्नुहोस् । प्रश्नावलीमा उल्लेख गरिएको विषय भन्दा भिन्न अवलोकन भए त्यो पनि लेख्नुहोस्, यसबाट अवलोकनको स्थिति पनि वर्णन गर्नुहोस् ।

क.७८ शिक्षण सिकाईको माध्यम

१. नेपाली भाषा

२. अङ्ग्रेजी भाषा

३. दुवै

९७. शिक्षकले कक्षाकोठामा पढाईरहनु भएको थिएन

क.७९ अवलोकन नहुनुका कारण

सकिएको समय:.....